

Öğrenme Stilleri ve Kültür¹

Learning Styles and Culture

Halil KAMIŞLI, Uluslararası Fınal Üniversitesi, halil.kamisli@final.edu.tr, ORCID: orcid.org/0000-0001-6715-431X

Öz. Araştırma, üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğrenme stillerini belirlemeyi amaçlayan betimsel tarama çalışmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu üniversite hazırlık sınıflarına devam eden 200 öğrenci (N: 100 Libyalı- N:100 Kıbrıs'lı Türk) oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında Grasha-Reichman Öğrenme Stilleri Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, 5'li likert şeklinde hazırlanmış olup 60 maddeden oluşmaktadır. Altı alt boyutu (Bağımsız, Bağımlı, Katılımcı, Kaçınan, İşbirlikli, Rekabetçi) olan ölçeğin her alt boyutunda 10 madde bulunmaktadır. Libya'lı öğrencilerin öğrenme stili tercihleri ile Türk öğrencilerin öğrenme stili tercihleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için t-Testi yapılmıştır. Ortalamalar arası farkların anlamlılık dereceleri test edilirken tüm analizlerde hata payı $p < .05$ olarak kabul edilmiştir. Araştırma sonucunda kültürün öğrenme stillerini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kültür, öğrenme stilleri, Grasha-Reichman öğrenme stilleri ölçeği

Abstract. The study was designed as a survey model to determine the learning styles of university preparatory class students. The study group consisted of 200 students (N: 100 Libyan- N: 100 Turkish Cypriots) attending university preparatory classes. Grasha-Reichman Learning Styles Scale was used in the research. The scale was prepared in 5-point likert form and consisted of 60 items. The scale has six sub-dimensions (Independent, Dependent Participant, Avoidant, Collaborative, Competitive). In order to determine whether there is a meaningful difference between learning style preferences of Turkish students and learning style preferences of Libya students, t-Test has been applied. While the significance levels of the differences between the means were tested, the error margin was accepted as $p < .05$ in all analyzes. As a result of the research, it was concluded that the culture influenced the learning styles.

Keywords: Culture, learning styles, Grasha-Reichman learning styles scale

¹ *Bu çalışma 4.Kıbrıs Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

SUMMARY

Introduction

Along with the changing world, in recent years, educational mobility have become widespread. Different students from many countries are moving to other countries for educational purposes. As a result of these educational journeys, multicultural classes consist of students from different backgrounds (ethnicity, race, language, religion, socioeconomic status).

Multiculturalism is a word that defines a society where many different cultures live together. People from different countries (immigration, reaction, education, work, etc.) come together in another country to form multicultural societies. Cultural diversity needs to be considered when planning learning-teaching environments in multicultural classrooms. Because culture has an effect on learning styles has been revealed by studies. In studies on the relationship between culture and learning styles, it is emphasized that cultural differences can affect the preferred learning styles, and when cultural differences are taken into consideration, and when arrangements are made in the context of these differences in learning environments, students can help to adapt to cultural and academic environment.

The common recommendation in these studies is; it is necessary to determine the possible impact of culture on the learning styles and the learning and teaching environments to be realized by considering these effects. Because the learning styles of students from different cultures may be different from each other. Ignoring this situation can cause problems for effective learning and equal education. In order to prevent these problems and to achieve the targeted achievements, the learning styles affecting the learning process should be determined in the multicultural classes formed by the students from different cultures and the learning-teaching environments should be arranged in such a way as to provide effective learning. This is due to the fact that these arrangements are important in terms of adapting students to cultural and academic environment and gaining knowledge and skills. In this study, it is aimed to determine the learning styles of university foreign language preparatory class students formed by individuals from different countries. In this direction, the following questions were sought.

1. What are the preferences of learning style of Turkish Cypriot students enrolled in university preparatory class?
2. What are the learning style preferences of Libyan students enrolled in university preparatory class?
3. Are the learning styles of Libyan students different from the learning styles of Turkish Cypriot students?

Method

The study was designed as a survey model to determine the learning styles of university preparatory class students. The study group consisted of 200 students attending university preparatory classes. Half of the study group (N = 100) is composed of Turkish Cypriot students, and the other half (N = 100) consists of Libyan students.

Grasha-Reichman Learning Styles Scale was used in the research. The scale was prepared in 5-point likert form and consisted of 60 items. The scale has six sub-dimensions (Independent, Dependent, Participant, Avoidant, Collaborative, Competitive). In this study, Cronbach Alpha is calculated as 0.813 for the whole scale. According to Grasha-Reichmann Learning Styles Scale, each learning style is determined at three levels as "low", "middle" and "high".

In the process of analyzing the data obtained as a result of the research, categories were determined by using the means of the scores obtained from the scale in order to determine the degree of learning style in which students were dominant. In order to determine whether there is a meaningful difference between learning style preferences of Turkish students and learning style preferences of Libya students, t-Test has been done. While the significance levels of the differences between the means were tested, the error margin in all analyzes was accepted as $p < .05$.

Results

- Based on the scores obtained from the scale of learning styles of Turkish Cypriot students; Independent (3.97) and competitive (3.76) learning styles are high. Other learning styles were found to be moderate.
- Levels determined based on the scores obtained from the learning styles scale of Libyan students; There were high levels of learning styles dependent (4,02) and avoidant (3,06). Other learning styles were found to be moderate.
- The learning styles of Turkish Cypriot students differ significantly from the learning styles of Libyan students in the context of independent, dependent, timid and competitive learning styles

Discussion and Conclusion

This study aims to determine the effect of culture on the learning styles and as a result it has been concluded that the culture influences the learning styles. Some of the studies conducted in this area, as in this study, argues that the effect of culture on learning styles, while other studies can give the opposite opinion. Further work in this area can lead to new ideas. Regardless of the outcome, the learning styles of the students are considered necessary for the desired learning environments. Because each individual uses learning styles throughout his or her learning life that affect his learning. For this reason, it is important for teachers to know what kind of learning style the students have and to guide the students to develop themselves in this direction. In addition, in order to provide equal and equitable opportunities in terms of education in multicultural classes, it is recommended to use different teaching methods that can meet the differences between students.

GİRİŞ

Değişen dünya ile beraber, son yıllarda eğitim amaçlı yolculuklar, yaygınlaşmaya başlamıştır. Birçok ülkeden farklı öğrenciler, eğitim amacı ile ülkelerinden başka ülkelere gitmektedirler. Bu eğitim yolculuklarının sonucu olarak, çeşitli açılardan (etnik köken, ırk, dil, din, sosyoekonomik statü) birbirlerinden farklı öğrencilerin oluşturduğu sınıflar oluşmaktadır. Bu öğrencilerin birçok özellik açısından farklılaşmasına etki yapan en önemli etmenlerden biri de kültürdür.

Kültür, “Nesiller boyunca aktarılan kolektiflerin ortak deneyimlerinden kaynaklanan ortak motifler, değerler, inançlar, kimlikler ve anlamlı olgular” olarak tanımlanmaktadır. (House, Hanges, Javidan, Dorfman & Gupta, 2004). Bir başka tanıma göre kültür, aile, okul, üniversite ve iş gibi kurumlar aracılığıyla belirlenen, bir insan topluluğunu diğer topluluktan ayıran kolektif zihin yapılanmasıdır (Hofstede, 1980). Çok kültürlülük kavramı ise, birçok farklı kültürün bir arada yaşadığı toplumu tanımlamak için kullanılır. Göç, irtica, eğitim ve iş gibi çeşitli nedenler ile farklı ülkeden insanlar başka bir ülkede biraraya gelerek çok kültürlü toplumları oluştururlar. Okullarda da çok kültürlü sınıflar oluşmaktadır. Çok kültürlü sınıflarda öğrenme-öğretme ortamları planlanırken kültürel farklılıkların göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Çünkü kültürün, öğrenme stilleri üzerinde etkisi olduğu yapılan çalışmalar ile ortaya konmuştur.

Öğrenme stilleri, bir öğrencinin öğrenme ortamını nasıl algıladığına, etkileştiğine ve öğrenme ortamına nasıl tepki verdiğine ilişkin, bilişsel, duyuşsal ve fizyolojik karakteristik özellikler olarak tanımlanmaktadır (Keefe, 1979). Kültür ve öğrenme stilleri ilişkisini araştıran çalışmalarda; kültürel farklılıkların tercih edilen öğrenme stillerini etkileyebileceğini, kültürel farklılıklar göz önüne alındığında ve bu farklılıklar doğrultusunda öğrenme ortamlarında düzenlemeler yapıldığında, öğrencilerin kültürel ve akademik ortama uyum sağlamalarına yardımcı olunabileceği vurgulanmıştır (Filatova, 2015; Li & Wang, 2015; Kürşat ve Bichelmeyer, 2000). Bu nedenle çok kültürlü sınıflar için gerçekleştirilen eğitim sürecinde, öğrenme stillerine ait bu farklılıkların dikkate alınması, etkili öğrenme süreci için önemli görülmektedir.

Yukarıda tanımı verilen öğrenme stillerine yönelik literatürde, farklı boyutlar ile ele alınan birçok model mevcuttur. Bu modellerden bazıları aşağıda verilmiştir;

- Dunn ve Dunn Öğrenme Stili Modeli
- Grasha ve Riechmann Öğrenme Stili Modeli
- Kolb Öğrenme Stili Modeli
- Myers ve Briggs Psikolojik Tipler Kuramı
- Jung Öğrenme Türü Kuramı
- Gregorc Öğrenme Stili Modeli
- Curry Öğrenme Stili Modeli
- Honey ve Mumford Öğrenme Stili Modeli
- McCarthy Öğrenme Stili Modeli (4MAT Modeli)

Yukarıdan bahsedilen öğrenme stilleri modellerinden Grasha ve Riechmann Öğrenme Stili Modeli görece daha yaygın olarak bilinen bir öğrenme stili modelidir. Bu modelin alt modelleri, araştırma amacına ve problem durumuna daha uygun görüldüğünden araştırma sürecinde bu model temel alınmıştır. Bu modelde altı adet öğrenme stili belirlenmiştir. Aşağıda bu stillere yönelik bilgilere yer verilmiştir (Grasha, 2002).

1. **Rekabetçi (Competitive):** Rekabetçi öğrenme stiline sahip öğrencilerin önceliği, sınıfındaki diğer öğrencilerden daha iyi performans göstermektir. Dikkat çekmekten ve sınıftaki başarıları ile anılmaktan hoşlanırlar. Sınıf içi verilen ödüller için diğer öğrenciler ile mücadele etmeleri gerektiğini düşünürler.
2. **İşbirlikli (Collaborative):** Öğretmen ve diğer kişiler ile çalışmaktan hoşlanan işbirlikli öğrenme stiline sahip öğrenciler, öğrenmenin, bilgi ve yeteneklerin paylaşılması ile gerçekleşebileceğine inanırlar.

3. **Kaçınan (Avoidant):** Ders konularını öğrenmek ve derse katılmak konusunda hevesli olmayan bu öğrenciler sınıfta olan biten ile ilgilenmez ve sıkılırlar.
4. **Katılımcı (Participant):** Ders ve ders içi faaliyetlere katılmaktan zevk alır, kendisini sınıfın bir üyesi olarak görür. Zorunlu ve isteğe bağlı tüm sınıf etkinliklerine olabildiğince katılmaya çalışır.
5. **Bağımlı (Dependent):** Ekstra öğrenme merakı göstermezler ve sadece kendisine gerekli olanı öğrenir. Yönlendirme için sürekli otorite ihtiyacı duyar ve öğretmen ve akranlarını destek kaynağı olarak görür.
6. **Bağımsız (Independent):** Yalnız çalışmayı tercih eden öğrenciler, önemli olduğunu düşündükleri konuyu öğrenirler. Kendileri için düşüneyi ve öğrenmeyi severler.

Öğrenme stilleri, bireyin öğrenmesini etkileyen önemli bir etkidir. Öğrenme stillerine ve öğrenmeye yönelik çok sayıda araştırma yapılmış ve çıkarımlarda bulunulmuştur. Bu araştırma süreçlerindeki amaç en etkili öğrenmelerin gerçekleşeceği ideal öğrenme ortamlarını belirlemektir. Bu çalışmaların bazılarında kültürün de öğrenme üzerindeki etkisi araştırılmış ve önerilerde bulunulmuştur (G. Hofstede & GJ Hofstede, 2005; House, Hanges, Javidan, Dorfman & Gupta, 2004). Bu alanda yapılan bazı çalışmalara aşağıda değinilmiştir.

210 Japon ve 188 Tayland'lı öğrenciler öğrenme stilleri açısından incelenmiş, analiz sonuçları, Japon ve Tayland'lular arasında anlamlı farklılıklar olduğunu göstermiştir (Yamazaki ve Attrapreyangkul, 2011). Başka bir kültürlerarası çalışmada, bir işletme programında 123 Quebec, 98 Alman ve 132 Fransız öğrencinin öğrenme stilleri incelenmiştir. Fransız, Alman, Quebec'li öğrencilerin öğrenme tarzı dağılımlarının farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır (Barmeyer, 2004).

Avustralya, Hong Kong ve Tayvanlı muhasebe öğrencileri üzerine yapılan bir çalışmada, bireycilik-toplulukçuluğunun öğrencilerin öğrenme stillerine nasıl yansıdığı incelenmiştir. Avustralya, Batı bireysel kültürünü temsil ederken, Hong Kong ve Tayvan, Çin kolektivist kültürünü temsil etmektedir. Çalışmada Kolb'un Öğrenme Tarzı Envanteri (1999) kullanılarak veri toplanmıştır. Sonuçlar, Çin kültürlerinden gelen öğrencilerin, Avustralyalı öğrencilerden anlamlı derecede daha yansıtıcı, soyut ve daha az aktif ve somut olduklarını göstermiştir (Auyeung ve Sands, 1996).

Arap, Türk ve Kıbrıs'lı öğrenciler üzerinde yapılan bir çalışmada Arap öğrencilerin Türk ve Kıbrıslı öğrencilere göre daha aktif öğrendikleri tespit edilmiştir. Bu durumdaki sonuç, öğretmenlerin çoğu sessiz ve aktif olmayan Arap öğrencilere yönelik beklentilerin tersi bir sonuç olarak değerlendirilmiştir (Gündaz ve Özcan, 2010).

Kültürün öğrenme stilleri üzerindeki etkisini test eden bazı çalışmalarda, bu çalışmada elde edilen sonucun aksine anlamlı farklar bulunmamıştır. Çin'li ve Amerika'lı öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin araştırıldığı çalışmada Kolb'ın Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Veriler, öğretmen adayları arasında öğrenme tarzı eğilimleri açısından anlamlı bir fark olmadığını göstermiştir (Fridland, 2002).

Bu çalışmalarda çıkan ortak öneri; bireylerin öğrenmelerini etkileyen kültürün, öğrenme stilleri üzerindeki olası etkisinin belirlenmesi ve öğrenme ve öğretme ortamlarının bu etkiler dikkate alınarak gerçekleşmesi gerekliliğidir. Çünkü farklı kültürlerden gelen öğrencilerin öğrenme stilleri birbirinden farklılaşabilmektedir. Bu durumun göz ardı edilmesi etkili öğrenme ve eşit eğitim hakkı açısından sorun yaratabilir. Bu sorunların yaşanmaması ve hedeflenen

kazanımların gerçekleşmesi adına, farklı kültürlerden gelen öğrencilerin oluşturduğu çok kültürlü sınıflarda, öğrenme sürecine etki eden öğrenme stilleri belirlenmeli ve belirlenen bu öğrenme stilleri doğrultusunda, öğrenme-öğretme ortamları etkili öğrenmeyi sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Çünkü bu düzenlemeler öğrencilerin kültürel ve akademik ortama uyum sağlamaları ve bilgi-beceri kazanmalarına olumlu etki yapması açısından önemli görülmektedir. Bu maksatla yapılan bu çalışmada, farklı ülkelerden gelen bireylerin oluşturduğu üniversite yabancı dil hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğrenme stillerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Üniversite hazırlık sınıfına kayıtlı Kıbrıs'lı Türk öğrencilerin öğrenme stili tercihleri nasıldır?
2. Üniversite hazırlık sınıfına kayıtlı Libya'lı öğrencilerin öğrenme stili tercihleri nasıldır?
3. Kıbrıs'lı Türk öğrencilerin öğrenme stillerine göre Libya'lı öğrencilerin öğrenme stilleri farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırma, üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin öğrenme stillerini belirlemeyi amaçlayan betimsel tarama çalışmasıdır. Tarama modeli, olay, birey ya da nesnenin güncel ya da geçmişe dönük durumunu kendi yaşam koşulları içinde betimlemeye çalışan araştırma yaklaşımıdır (Karasar, 2009).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu üniversite hazırlık sınıflarına devam eden 200 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışma grubunun yarısını (N=100) Kıbrıs'lı Türk öğrenciler, diğer yarısını ise (N=100) Libya'lı öğrenciler oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırma kapsamında Grasha-Reichman Öğrenme Stilleri Ölçeği kullanılmıştır (Grasha, 2002). Ölçek, 5'li likert şeklinde hazırlanmış olup 60 maddeden oluşmaktadır. Altı alt boyutu (Bağımsız, Bağımlı Katılımcı, Kaçınan, İşbirlikli, Rekabetçi) olan ölçeğin her alt boyutunda 10 madde bulunmaktadır. Yapılan bu çalışmada ölçeğin tümü için Cronbach Alpha 0.813 olarak hesaplanmıştır. Bu öğrenme stili ölçeğinde her öğrenme stili için "düşük", "orta" ve "yüksek" olmak üzere üç düzey belirlenmiştir. Bu düzeylerin puan ortalamalarına yönelik ölçütler Tablo 1.'de verilmiştir.

Tablo 1. Grasha-Reichmann öğrenme stilleri ölçeği derecelendirmesi

Öğrenme Stili	Düşük	Orta	Yüksek
Bağımsız	[1,0 - 2,7]	[2,8 - 3,8]	[3,9 - 5,0]
Bağımlı	[1,0 - 2,9]	[3,0 - 4,0]	[4,1 - 5,0]
Katılımcı	[1,0 - 3,0]	[3,1 - 4,1]	[4,2 - 5,0]
Kaçınan	[1,0 - 1,8]	[1,9 - 3,1]	[3,2 - 5,0]
İşbirlikli	[1,0 - 2,7]	[2,8 - 3,4]	[3,5 - 5,0]
Rekabetçi	[1,0 - 1,7]	[1,8 - 2,8]	[2,9 - 5,0]

Verilerin Analizi

Verilerin analiz edilmesi sürecinde, öğrencilerin baskın olarak tercih ettikleri öğrenme stillerini belirlemek amacıyla ölçekten elde edilen puanların ortalamaları hesaplanmıştır ve bu puanlar ile ilgili Tablo 1.'deki ranj aralıklarına bakılmıştır. Libya'lı öğrencilerin öğrenme stili tercihleri ile Kıbrıs'lı Türk öğrencilerin öğrenme stili tercihleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığını tespit etmek için t-Testi yapılmıştır. Ortalamalar arası farkların anlamlılık dereceleri test edilirken tüm analizlerde hata payı $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırma ile ilgili bulgulara yer verilmiştir. Bulgular araştırma problemlerine göre sıralanmıştır.

1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi, "Üniversite hazırlık sınıfına kayıtlı Kıbrıs'lı Türk öğrencilerin öğrenme stili tercihleri nasıldır?" şeklinde oluşturulmuştur. Tablo 2.'de bu alt probleme ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 2. Kıbrıs'lı Türk öğrencilerin öğrenme stilleri ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları

	Bağımsız	Bağımlı	Katılımcı	Kaçınan	İşbirlikli	Rekabetçi
Ortalama	3,97	3,36	3,15	2,91	3,23	3,76
Düzy	Yüksek	Orta	Orta	Orta	Orta	Yüksek

Tablo 2.'de görüldüğü gibi, Kıbrıs'lı Türk öğrencilerin öğrenme stilleri ölçeğinden aldıkları puanlara dayalı olarak belirlenen düzeyler; bağımsız (3.97) ve rekabetçi (3.76) öğrenme stilleri yüksek düzeydedir. Diğer öğrenme stilleri orta düzeyde bulunmuştur.

2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi, "Üniversite hazırlık sınıfına kayıtlı Libya'lı öğrencilerin öğrenme stili tercihleri nasıldır?" şeklinde oluşturulmuştur. Libya'lı öğrencilerin öğrenme stilleri ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları Tablo 3.'te verilmiştir.

Tablo 3. Libya'lı öğrencilerin öğrenme stilleri ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları

	Bağımsız	Bağımlı	Katılımcı	Kaçınan	İşbirlikli	Rekabetçi
Ortalama	3,35	4,02	3,11	3,22	3,19	2,81
Düzy	Orta	Yüksek	Orta	Yüksek	Orta	Orta

Tablo 3.'te görüldüğü gibi, Libya'lı öğrencilerin öğrenme stilleri ölçeğinden aldıkları puanlarına dayalı olarak belirlenen düzeyler; bağımlı (4,02) ve kaçınan (3,06) öğrenme stilleri yüksek düzeyde çıkmıştır. Diğer öğrenme stilleri orta düzeyde bulunmuştur.

3. Üçüncü Alt probleme Yönelik Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi, “Kıbrıs’lı Türk öğrencilerin öğrenme stillerine göre Libya’lı öğrencilerin öğrenme stilleri farklılaşmakta mıdır?” şeklinde oluşturulmuştur. Bu probleme yönelik elde edilen bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Öğrenme stillerine yönelik t-testi sonuçları

Öğrenme Stilleri	Grup	N	X	Ss	t	p
Bağımsız	Kıbrıs’lı Türk Öğrenciler	100	3,97	,79	1,95	,01*
	Libya’lı Öğrenciler	100	3,35	,81		
Bağımlı	Kıbrıs’lı Türk Öğrenciler	100	3,36	0,77	-1,99	,01*
	Libya’lı Öğrenciler	100	4,02	,81		
Katılımcı	Kıbrıs’lı Türk Öğrenciler	100	3,15	,57	,33	,74
	Libya’lı Öğrenciler	100	3,11	,56		
Kaçınan	Kıbrıs’lı Türk Öğrenciler	100	2,91	,78	-1,17	,02*
	Libya’lı Öğrenciler	100	3,22	,79		
İşbirlikli	Kıbrıs’lı Türk Öğrenciler	100	3,23	,50	,33	,74
	Libya’lı Öğrenciler	100	3,19	,51		
Rekabetçi	Kıbrıs’lı Türk Öğrenciler	100	3,76	,81	2,92	,00*
	Libya’lı Öğrenciler	100	2,81	,82		

Tablo 4.’te belirtildiği üzere, Kıbrıs’lı Türk öğrencilerin öğrenme stilleri, bağımsız, bağımlı, kaçınan ve rekabetçi öğrenme stilleri kapsamında, Libya’lı öğrencilerin öğrenme stilleri ile anlamlı derece farklılaşmaktadır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma kapsamında, Kıbrıs’lı Türk öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme stilleri düzeyi tespit edilmiş, bu doğrultuda bağımsız ve rekabetçi öğrenme stilleri yüksek düzeyde bulunmuştur. Rekabetçi öğrenme stiline sahip öğrencilerin önceliği, sınıftaki diğer öğrencilerden daha fazla performans sergileyerek daha başarılı olmak ve bununla anılmaktır. Türk eğitim sistemi çerçevesinde gerçekleştirilen tüm sınavlar düşünüldüğünde, ilkokuldan üniversiteye kadar olan süreçte öğrencilerin bir yarış içinde oldukları ya da olmak zorunda kaldıkları görülmektedir. Bu yarışma sürecinin öğrencilerin ağırlıklı tercih ettikleri öğrenme stillerini etkilediği ve bu sonucun çıkmasına neden olduğu düşünülmektedir. Rekabetçi öğrenme stiline yüksek düzeyde olması, bu alanda yapılan benzer araştırmalar ile de örtüşmektedir (Varışoğlu, 2018; Khalid, Akhter & Hashmi, 2017; Arseven, 2016; Aydemir, Koçoğlu & Karali, 2016; Ural ve Morgil, 2016; Kulaç, Sezik, Gürpınar ve Aşçı, 2015; Robinson ve Ford, 2015; Tüysüz ve Tatar, 2008, Bilgin ve Bahar, 2008, Alşan, 2009).

Kıbrıs’lı Türk öğrencilerin, yüksek düzeyde tercih ettikleri diğer öğrenme stili bağımsız öğrenme stildir. Bu stili tercih eden öğrenciler, yalnız çalışmayı tercih eder, önemli olduğunu düşündükleri konuyu öğrenirler. Kendileri için düşünmeyi ve öğrenmeyi severler. Bu stil Grasha’nın da belirttiği gibi rekabetçi öğrenme stili ile uyusmaktadır. Rekabetçi öğrenme stiline sahip öğrenciler, yarışmacı kimliğin verdiği hırsıyla ve en başarılı olma güdüsü ile öğretmene ya da başka bir kişiye bağımlı olmak yerine, öğrenme açısından hızlanmak adına bireysel çalışma

alışkanlığı kazanıp bağımsızlaşabilirler. Araştırma sürecinde elde edilen bu sonucu, bu bağımsızlaşma çabasının etkilediği düşünülmektedir. Bağımsız öğrenme stiline yüksek düzeyde çıkması ile paralel sonuçlara sahip çalışmalar mevcuttur (Arseven, 2016; Kaleci, 2012). Yukarıda atıfta bulunulan çalışmaların örneklerinin büyük bir kısmını Türk öğrenciler oluşturmaktadır. Sonuçların benzer olması, kültürün öğrenme stili üzerinde etkisinin bir sonucu olarak düşünülebilir.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin olarak, Libya'lı öğrencilerin en yüksek düzeyde tercih ettikleri öğrenme stilleri tespit edilmiş, bu doğrultuda bağımlı ve kaçınan öğrenme stilleri yüksek düzeyde bulunmuştur. Bağımlı öğrenme stiline sahip öğrenciler öğrenme için ekstra enerji sarf etmeyip sadece yönlendirildikleri bilgiyi öğrenirler. Bundan dolayı yönlendirme için sürekli otorite ihtiyacı duyar, öğretmen ve akranlarını destek kaynağı olarak görürler. Kaçınan öğrenme stiline sahip öğrenciler ise derse katılma konusunda isteksizdirler. Ders katılım göstermez ve sıkılırlar. Libya'lı öğrenciler açısından düşünüldüğünde, farklı bir coğrafya ve kültürden çok farklı bir ortama gelmektedirler. Yeni ortamlarına uyum sağlama ve aktif olmaları zaman alabilir. Bu durum, öğrencilerin derslerde katılımcı tavır sergilemelerine engel teşkil edebilir. Ayrıca Kuzey Kıbrıs'a kıyasla daha baskın ve otoriter bir yapıyı barındıran bir kültürden gelen bu öğrencilerin, öğrenme stilleri olarak, öğretmeni otoriter görmesi ya da arkadaşlarını öğrenme kaynağı olarak tercih etmesi doğal karşılanmaktadır. Bu sonuç da kültürel özelliklerin öğrencilerin öğrenme stillerini etkilediği yönünde yorumlanabilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemine yönelik olarak, Kıbrıs'lı Türk öğrencilerin öğrenme stilleri, bağımsız, bağımlı, kaçınan ve rekabetçi öğrenme stilleri kapsamında, Libya'lı öğrencilerin öğrenme stilleri ile anlamlı derece farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Kıbrıs'lı Türk öğrencilerin Libya'lı öğrencilere göre daha bağımsız ve rekabetçi öğrenme stillerini tercih ederken, Libya'lı öğrenciler ise bağımlı ve kaçınan öğrenme stillerini Kıbrıs'lı Türk öğrencilere oranla daha üst düzeyde tercih etmektedirler. Bu çalışma kapsamında, elde edilen bu sonuç kültürel farklılıkların öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme stillerini etkilediği şeklinde yorumlanmaktadır. Kültürün öğrenme stilleri üzerindeki etkisini belirlemeye çalışan birçok çalışma yapılmıştır. Yapılan çalışmalarda da farklı kültürden gelen öğrencilerin, öğrenme stillerinin farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır (Gündaz ve Özcan, 2010; Barmeyer, 2004; Auyeung ve Sands, 1996).

Bu çalışma kültürün öğrenme stili üzerindeki etkisini belirlemeyi amaçlayan bir çalışmadır ve sonuç olarak araştırma kapsamında kültürün öğrenme stillerini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu alanda yapılan çalışmaların bazıları, bu çalışmada olduğu gibi kültürün öğrenme stilleri üzerinde etkisi olduğu savını ileri sürerken, diğer çalışmalar ise tersi görüş bildirebilmektedir. Bu alanda yapılacak daha fazla çalışma yeni görüşlerin ortaya çıkmasını sağlayabilir. Hangi sonuç olursa olsun öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi, arzu edilen öğrenme ortamları için gerekli görülmektedir. Çünkü her organizma öğrenme yaşantısı boyunca, tercih ettiği öğrenme stillerini kullanır. Bu nedenle öğretmenlerin, öğrencilerin hangi öğrenme stiline tercih ettiğini bilmesi ve öğrencinin kendini bu yönde geliştirmesine yol gösterici olması, etkili öğrenmenin gerçekleşmesi adına önemli görülmektedir. Ayrıca araştırma sonuçları doğrultusunda, çok kültürlü sınıflarda eğitim açısından eşit ve hakkaniyetli fırsatlar sağlamak amacıyla, öğrenciler arasındaki farklılıkları karşılayabilecek farklı öğretim yöntemlerinin kullanılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Alşan, E. U. (2009). Temel kimya laboratuvarı dersinde öğretmen adaylarının başarılarına öğrenme stili tercihlerinin etkisi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 117 (133).
- Arseven, A. (2016). Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish*, 11 (3).
- Auyeung, P., & Sands, J. (1996). A cross-cultural study of the learning style of accounting students. *Accounting and Finance*, 36 (2).
- Aydemir, H., Koçoğlu, E. & Karali, Y. (2016) Grasha-Reichmann ölçeğine göre öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin değerlendirilmesi, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24 (4).

- Barmeyer, C. I. (2004). Learning styles and their impact on cross-cultural training: An international comparison in France, Germany and Quebec. *International Journal of Intercultural Relations*, 28, (577–594).
- Bilgin, İ., & Bahar, M. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Öğretme Ve Öğrenme Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19 (38).
- Filatova, O. (2015). Cultural Attributes of Students to Make Student-Centered Approach Successful International Journal of Languages, *Literature and Linguistics*, 1 (1).
- Ford, H. J., & Robinson, J. (2015). Teaching and learning styles in quality improvement: Identification and impact on process outcomes. *Science & Clinical Practice* 10 (1).
- Fridland, G. H. (2002). *Adult learning styles and cultural background: A comparison of the learning style preferences of American teachers of English as a second language and Chinese teachers of English as a foreign language*. Unpublished doctoral dissertation, University of Memphis, TN.
- Grasha, A. F. (2002). *Teaching with style*. San Bernadino, CA: Alliance Publishers. adults. Columbia, CT: Gregorc Associates.
- Gündüz, N., & Özcan, D. (2010). Learning styles of students from different cultures and studying in Near East University. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 9, (5-10).
- House, R. J., Hanges, P. J., Javidan, M., Dorfman, P. W., & Gupta, V. (2004). *Culture, leadership and organisations: The GLOBE study of the 62 societies*. Thousand Oaks, C.A.: Sage Publications Inc.
- Hofstede, G. (1980). *Culture's consequences: International differences in work related values*. Newbury Park, CA: Sage.
- Hofstede, G., & Hofstede, G. J. (2005). *Cultures and organisations: Software of the mind—Intercultural cooperation and its importance for survival*. London, U.K.: McGraw-Hill.
- Kaleci, F. (2016) *Matematik öğretmen adaylarının epistemolojik inançları ile öğrenme ve öğretim stratejileri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Ana Bilim Dalı, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Keefe, J.W. (1979) *Learning style: An overview*. NASSP's Student learning styles: Diagnosing and proscribing programs. Reston, VA. National Association of Secondary School Principles.
- Khalid, M., Akhter, M. & Hashmi, A. (2017). Teaching styles of secondary school english teachers and learning styles of their students and relationship of teaching learning style match with students' achievement. *Bulletin of Education and Research*, 39 (3).
- Kulaç, E., Sezik, M., Aşçı, H. ve Gurpınar, E. (2015) Learning styles, academic achievement, and gender in a medical school setting. *Journal of Clinical and Analytical Medicine*, 6, (5).
- Kürşat, C. & Bichelmeyer, B. (2000). Differences in learning styles in different cultures: A qualitative study, *Indiana University*, Bloomington.
- Li, N.L. & Wang, X. (2015). Culture, language, and knowledge: Cultural learning styles for international students learning Chinese in China. *US-China Education Review A*, 5 (7), doi: 10.17265/2161-623X/2015.07.004.
- Tüysüz, C., & Tatar, E. (2008). Öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin kimya dersine yönelik tutum ve başarılarına etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 97 (107).
- Ural, E. ve Morgil, İ. (2016). Kimya Eğitimi Öğrencilerinin Öğrenme Stili Tercihlerinin Genel Akademik başarılarına ve Proje Tabanlı Öğrenme Uygulamasındaki Başarılarına Etkisi. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi* 13 (2).
- Varışoğlu, M.C. (2018) Türk dili ve edebiyatı öğretmeni adaylarının öğrenme stilleri: Gaziosmanpaşa Üniversitesi örneği, *Ekev Akademi Dergisi*, 22 (73).
- Yamazaki, Y., & Attrapreyangkul, T. (2011). Learning style differences between Japan and Thailand: A case of Japanese multinationals. *Economics & Management Series*, 18.